

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren
Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf. : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : min@kum.dk
Web : www.kum.dk

22. juni 2009

Hermed fremsendes svar på spørgsmål nr. 168 (alm. del) om eksport af dansk kultur, stillet af Folketingets Kulturudvalg den 16. april 2009 efter ønske fra Mogens Jensen (S).

Carina Christensen

Spørgsmål nr. 168
(Alm. del) om eksport af dansk kultur
Skrivelse af 16. april 2009

Svar til Folketingets Kulturudvalg fra kulturministeren.

Spørgsmål:

"Vil ministeren oplyse hvor mange støttekroner der årligt går til at fremme eksporten af dansk kultur til udlandet og oplyse hvor meget dansk kultur årligt eksporterer for. "

Svar:

Støtte til fremme af eksporten af dansk kultur i udlandet

Indledningsvist skal det bemærkes, at der ikke findes nogen samlet opgørelse over den statslige støtte til eksport af dansk kultur. Jeg har derfor, som nævnt i mit foreløbige svar af 27. maj 2009, anmodet om bidrag til besvarelsen af det stillede spørgsmål fra Udenrigsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Kunststyrelsen, Det Danske Filminstitut, Danish Crafts, Dansk Arkitekturcenter og Dansk Designcenter.

Som det vil fremgå af de nævnte institutioners svar, er begrebet kultureksport ikke entydigt defineret. Begrebet kan principielt dække en lang række af forskellige aktiviteter med en række forskellige formål. Den meget snævre definition af begrebet vedrører alene markedsføring og salg af produkter på helt kommercielle vilkår. Imidlertid har de fleste aktiviteter, der tager sigte på at fremme dansk kultur i udlandet også andre formål end dette ene at sælge kulturprodukter. Kulturfremstød eller kulturudveksling kan f.eks. have det formål at markedsføre Danmark som en kreativ nation, eller det kan have det formål at skabe netværk og udvikling til gavn for den kunstneriske kvalitet. Endelig kan initiativer til fremme af dansk kultur i udlandet have til formål at sikre den gensidige kulturelle forståelse mellem befolkningerne i forskellige nationer og kulturer. Disse forskellige formål kan være – og er – i praksis til stede samtidig i de enkelte initiativer, der tages til fremme af dansk kultur i udlandet, og det er derfor meget vanskeligt at adskille de initiativer, som alene har til formål at sælge produkter fra de initiativer, som også har et bredere formål.

Der er i forbindelse med indkaldelse af bidrag til besvarelse af dette spørgsmål blevet bedt om oplysninger for 2006, 2007 og 2008 vedrørende aktiviteter, der retter sig entydigt mod salg til udlandet af kulturelle produkter og tjenester. Nedenstående oplysninger søger at fastholde dette snævre fokus på eksportstøtte, men som nævnt er det i praksis vanskeligt at afgrænse begrebet så entydigt, hvorfor de nævnte aktørers tilgrænsende aktiviteter også er nævnt, men ikke taget med i den samlede opgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes at der også kan være andre aktører, som har aktiviteter, som kan have afledte effekter på kultureksporten. Det er dog vurderingen at forespørgslen har dækket de ministerier og institutioner, som direkte er involveret i støtte til kultureksport.

De adspurgte ministerier og institutioner har oplyst følgende:

Udenrigsministeriet

Udenrigsministeriet har to programmer, der giver støtte til eksport af kultur. Det drejer sig dels om Born Creative-programmet der giver støtte til små og mellemstore virksomheder inden for kultur- og oplevelsesøkonomien (mode og tekstil, underholdning, møbler og design samt arkitektur) og dels om eksportstartsprogrammet, der sigter mod at hjælpe virksomheder ud på eksportmarkederne, bl.a. via hjælp til markedsundersøgelser, partnersøgning, markedsføring, konkurrentanalyse etc. Programmet giver også støtte til virksomheder indenfor kategorien "kultur og underholdning"

	2006	2007	2008
Born Creative- programmet	961.875	1.825.000	1.875.000
Eksportopstartsprogrammet - kultur og underholdning.	43.687	34.675	72.575
Udenrigsministeriet i alt	1.005.562	1.859.675	1.947.575

Det kan i øvrigt oplyses, at der fra Udenrigsministeriet også via Public Diplomacy-programmet giver støtte til ambassadernes arbejde med at markedsføre Danmark i udlandet indenfor en række temaer bl.a. Det kreative Danmark. Det sker med henblik på en mere bred markedsføring af Danmark og ikke med et eksklusivt fokus på salg af danske kulturprodukter – om end der kan være afledte effekter.

Økonomi- og Erhvervsministeriet

Økonomi og Erhvervsministeriet oplyser, at der ikke på ministeriets ressort er deciderede eksportstøtteordninger rettet mod eksport af dansk kultur.

Ministeriet har imidlertid ansvaret for regeringens handlingsplan for offensiv markedsføring af Danmark. Et væsentligt initiativ i handlingsplanen er Fonden til Markedsføring af Danmark, som yder støtte til aktiviteter, der øger omverdenens kendskab til Danmarks styrker og kompetencer, herunder de kunstneriske og kreative. Kunst – og kulturprojekter modtog i 2008 tilsagn om støtte fra fonden på samlet 20,4 mio. kr.

Kunstrådet/Kunststyrelsen

Kunststyrelsen har oplyst, at der i 2006, 2007 og 2008 er ydet flg. tilskud fra Kunstrådet og Kunst styrelsen til en række formål som kan karakteriseres som støtte til eksport af dansk kultur.

	2006	2007	2008
Støtte til kultur-eksport i alt	20.919.824	17.568.170	20.362.160

Tilskuddene vedrører en lang række forskellige enkeltaktiviteter som støtte til deltagelse på messer og festivaler, besøgsprogrammer, transportstøtte og anden støtte til kunstneres rejser og ophold i udlandet, samt fremstød for f.eks. dansk børneteater i udlandet.

Herudover yder Kunstrådet også støtte til kulturudvekslingsaktiviteter, hvis formål ikke primært er salg af produkter, men udveksling og netværksskabelse til gavn for den kunstneriske udvikling.

Kunststyrelsen er desuden operatør for Udenrigsministeriet og Kulturministeriets styregruppe for den internationale kulturudveksling. Styregruppen yder tilskud til ambassaders, kulturinstitutters og kunsthaglige centres aktiviteter med henblik på at fremme dansk kunst og kultur i udlandet. Styregruppen har et særligt sigte på aktiviteter, der også har til formål at fortælle en historie om Danmark som et kreativt land, men tager i sit arbejde udgangspunkt i KIU-rapportens principper om gensidighed og lokal efterspørgsel i relation til de aktiviteter, der sættes i værk. Der er ikke primært fokus på markedsføring eller salg af produkter, men på markedsføring af Danmark som en kreativ nation og generelt kendskab til dansk kultur ude i verden til gavn for den gensidige kulturelle og mellemfolkelige forståelse og dialog. Styregruppen fordeler tilskud og iværksætter aktiviteter – herunder kulturaktiviteter i forbindelse med statsbesøg - 2009 for knapt 9 mio. kr.

Det Danske Filminstitut (DFI)

Det Danske Filminstitut oplyser, at instituttet giver tilskud til lancering af spillefilm, kort- og dokumentarfilm på udenlandske festivaler. I 2008 blev 109 danske spillefilm, 52 danske dokumentarfilm og ca. 43 kortfilm lanceret på udenlandske festivaler.

Det Danske Filminstitut anslår flg. årlige udgifter til denne type støtte:

	2006	2007	2008
Støtte til lancering af danske film i udlandet	5-6 mio. kr	5-6 mio. kr.	5-6 mio. kr

Herudover deltager Filminstituttet på en række af de toneangivende festivaler i udlandet med en bemandet stand eller anden form for arrangement, ligesom instituttet samarbejder med ambassader, Udenrigsministeriet og Kunststyrelsen om events og eksportfremstød.

Det Danske Filminstitut oplyser desuden at man indgår i samarbejde og udveksling med udlandet på en lang række andre måder, bl.a ko-produktionssamarbejde med udlandet, hvor dansk producerede film tiltrækker langt mere udenlandsk støtte end der fra dansk side anvendes på udenlandsk producerede film. I 2008 var denne handelsbalance således på 56,9 mio.kr. i dansk favør.

Danish Crafts

Danish Crafts oplyser, at institutionen i perioden 2006-2008 har deltaget ved messer og udstillinger i udlandet med dansk kunsthåndværk. Der er generelt ikke direkte salg (med samtidig levering) ved disse aktiviteter, men mulighed for at bestille værker til senere levering.

Endvidere har Danish Crafts givet støtte til kunsthåndværkere, foreninger, gallerier o.lign. til at tage til messer og udstillinger i udlandet med henblik på at sælge kunsthåndværk og design.

Der er tale om følgende støttebeløb:

1.000 kr.	2006	2007	2008
Danish Crafts egne projekter	1.582.000	1.282.000	2.229.000
Danish Crafts støttede projekter	160.000	632.000	410.000
I alt	1.742.000	1.914.000	2.639.000

Dansk Arkitektur Center (DAC)

Dansk Arkitektur Center oplyser, at institutionens internationale arbejde retter sig mod branding og markedsføring af dansk arkitektur i udlandet, som understøtter dansk arkitektur på sigt, men som ikke er direkte og entydigt forbundet med konkrete salgaktiviteter for enkelte virksomheder eller produkter. Især udstillinger med internationalt fokus bidrager til at brande danske arkitektvirksomheder og dansk arkitektur på et internationalt marked. Man kan tale om projekter, som har salg/eksport af rådgivningsydelse som afledt effekt.

I samarbejde med brancheorganisationen Danske Arkitektvirksomheder arbejder DAC konkret med promovering af dansk arkitektur i udlandet gennem fælles messedeltagelse (f.eks. verdens største ejendomsmesse MIPIM i foråret 2008) og ved at sende danske arkitekter til udlandet for at holde foredrag (f.eks. Ecoweek i Athen i 2008). DAC benytter også denne platform aktivt til at sende udstillinger til relevante udenlandske destinationer, hvor udstillingerne kan danne baggrund for markedsføring af dansk arkitektur og kompetencer i faget.

Nedenfor er angivet anvendte beløb til markedsførings- og brandingsaktiviteter fra puljerne til arkitektur og design:

	2006	2007	2008
Pulje til arkitekturpolitiske initiativer	2.400.000	4.000.000	2.900.000
Designpulje	1.850.000	1.850.000	1.850.000
I alt	4.250.000	5.850.000	4.750.000

Dansk Design Center

Dansk Design Center oplyser, at centeret ikke yder støtte til fremme af eksporten af dansk kultur til udlandet.

Sammenfatning

Som det fremgår, dækker de angivne tal over meget forskellige aktiviteter og områder, der dog kan tjene til at give et helt overordnet billede af størrelsesordenen for den direkte støtte til fremme af eksport af dansk kultur til udlandet i den snævre betydning af begrebet kultureksport. Der må dog - netop på grund af den uklare definition, der ligger til grund for begrebet - tages et kraftigt forbehold for eksaktheden af de angivne tal.

	2006	2007	2008
Samlet statslig støtte til kultureksport fra ministerier og institutioner på området*	33.419.392	32.693.856	35.200.743

* Det Danske Filminstitut indgår i opgørelsen med 5,5 mio.kr. årligt.

Omfanget af dansk kultureksport

Kulturudvalget spørger desuden til, hvor meget dansk kultur årligt eksporterer for. Det kan hertil oplyses, at Erhvervs- og Byggestyrelsen offentliggjorde eksportomsætningen for 2006 for kulturerhvervene i rapporten "Analyse – Vækst via oplevelser". Dette er så vidt Kulturministeriet er orienteret den eneste tilgængelige opgørelse over Kulturerhvervenes eksport:

Eksport for forskellige kultur og kulturrelaterede erhverv i 2006 i mia. kr.

Kulturerhverv	Mia.kr
Arkitektur	0,3
Design	0,8
Bøger og Presse	2,4
Kunst og Kunsthåndværk	0,5
Radio og TV	3,7
Film og Video	1,4
Musik	0,6
Reklame	1,8
Sport og Fritid	6,1
I alt	17,6

Kilde: Danmarks Statistik, firmaers køb og salg, FIKS 1.